

Een deel van hun melk verzuivelen Herman en Raf Dams uit het Vlaamse Geel zelf. De aandacht voor de koeien lijdt daar niet onder.

Het treffende bewijs daarvan is de bijna achttienjarige Margriet 32, die al bijna 150.000 kg melk produceerde.

Herman en Raf Dams: 'Prijskampen zijn een "must" als je aan fokkerij doet'

drevenheid vertelt Raf over de bereiding en de verkoop van zijn zuivelproducten. In het Vlaamse Geel melken de broers zeventig koeien, die gemiddeld in 392 dagen 10.216 kg melk produceren met 4,16 % vet en 3,43 % eiwit. Elk jaar gaat 550.000 kg melk naar de fabriek, de rest van de melk verwerkt Raf zelf. Bij het bedrijf hoort zeventig hectare, waarvan 38 hectare bestaat uit maïs, 4 hectare braak ligt en het restant als grasland wordt benut. Ondanks het vele werk dat de zelfverzui- veling oplevert, komen de koeien geen aandacht te kort. 'Sommige boeren rijden graag met een mestkar. Ik niet, ik ben liever onder de koeien', bevestigt Herman. Het levende bewijs van die goede behandeling vormt Margriet 32. De bijna achttienjarige dochter van Knolltop Reckers Ace produceerde tot nu toe 149.191

kg melk met 3,66 % vet en 2,94 % eiwit. Op dit moment heeft ze daarmee het hoogste levensstotaal voor kilogrammen melk van alle Vlaamse koeien die nog in leven zijn. Vanwege de lage gehalten heeft Margriet de grens van 10.000 kg vet en eiwit nog niet bereikt. Er rest nog 160 kg. 'Ik hoop dat ze dat ook haalt', blikt Herman verwachtingsvol vooruit. 'Ze geeft nu zo'n 17 liter per dag, dan moet ze het in een half jaar kunnen redden.'

De broers hebben Margriet niet zelf gefokt. Ze kochten haar als drachtige vaars op de veiling in Geel voor 76.000 franc, ongeveer € 1900, van fokker Guy Op 't Roodt. 'Ze was de eerste zwartbonte koe die we op een veiling kochten', herinnert Raf zich. 'Voor die tijd liepen er alleen roodbonten op ons bedrijf. Ze viel ook erg op in de stal: zo'n grote, zwarte vaars met lange ribben tussen al die roodbonten met ronde ruggen.'

Aan haar eerste lijst konden Herman en Raf nog niet aflezen dat Margriet het later zo ver zou brengen. 'Ze gaf op haar top rond de 24 liter, terwijl we toen roodbonte vaarzen hadden die al 28 kg gaven', vertelt Herman.

Veel problemen hebben de veehouders niet gehad met Margriet, vertelt Herman. 'Het is niet zo dat we haar zo lang hebben gehouden om het record te halen. Zoiets

Freya (v. Lorka Magma), 87 punten
Gem. over vier lactaties: 9819 5,01 3,52

nale show in 2000 een tweede plaats in de rubriek en streed een jaar later op de AgriFlanders eveneens mee in de voorste gelederen. Freya heeft nu vier keer gekalfd. 'We doen er alles aan om zo'n koe te houden. Ze had een keer uierontsteking, toen hebben we haar wel zes, zeven keer behandeld. Een goede koe moet je zo goed mogelijk benutten. Als je daaruit nog een extra kalfje kunt halen is dat prachtig. Een andere veehouder verkoopt zijn beste koe ook niet aan je.' Herman en Raf spoelden Freya zelfs en hebben nu hoge verwachtingen van haar dochters. Uit een spoeling met Summershade Cruiser Ranger kregen ze zes dochters, waarvan de eerste drie recent hebben gekalfd. Eén haalde op de regionale prijskamp in Geel onlangs al een eerste plaats in de reeks. 'Als je zelf zo'n koefamilie op kunt bouwen is dat toch prachtig?', vindt Herman.

moet gewoon vanzelf gaan. Een tijdje heeft ze wel veel last gehad van uierontsteking, maar dat ging op een gegeven moment ook over.'

Prijskampen een 'must'

De enige zwartbonte op Hoeve Wolfskamer is Margriet allang niet meer. In-

'Ik vergelijk de stieren die beide programma's adviseren en pak degene die ik zelf het beste vind. Het gebruiken van twee programma's kost wel veel geld, maar als ik er straks succes mee heb is het geen nutteloze besteding geweest', vindt Herman.

De stieren die de veehouders gebruiken

Aandacht voor kwaliteit

In de hoewinkel liggen alle producten keurig naast elkaar uitgesteld: onder meer yoghurt, kwark en rijstpap. Naast verkoop aan huis staat Raf ook één dag per week op de markt in Geel. Kaas maken de broers niet zelf. 'Aan deze producten kunnen we meer verdienen. Bovendien heb je voor de productie van kaas meer opslagruimte nodig', legt Raf uit.

Vanwege de zelfverwerking van de zuivel besteden Herman en Raf extra veel aandacht aan de melkkwaliteit. Op onderhoud van melkstal bezuinigen ze niet, tijdens het melken wordt elke koe met een papieren doek voorbehandeld en koeien met uierontsteking worden goed geregistreerd. Afgelopen winter volgde Raf een cursus voor HACCP, een kwaliteitsborgingsstelsel dat binnenkort voor het zelfzuivelgedeelte op de Wolfskamer wordt ingevoerd. De nauwkeurige manier van werken is ook af te lezen aan het gemiddelde kiem- en celgetal. Het kiemgetal op de laatste afrekening bedroeg 6000, het celgetal lag op 118.000. Die extra aandacht voor kwaliteit betaalt zich terug, ondervinden Herman en Raf. 'Onze rauwe melk is acht dagen houdbaar in de koelkast. Als consumenten dat merken, nemen ze toch gauw een extra fles melk mee.'

Inge van Drie

Herman en Raf Dams melken koe met hoogste Vlaamse levensproductie

Tijd verdelen tussen koeien en zuivel

middels kleurt tachtig procent van de veestapel zwart. 'Veel verschil in prestatie tussen rood en zwart zie ik niet meer', zegt Herman. De overgebleven roodbonten blijven daarom ook roodbont, kruisen met zwartbontstieren vindt Herman geen optie. 'Dat heb ik in het verleden wel gedaan, maar we kregen vis noch vlees. Dan kun je beter direct zwartbonten aankopen', klinkt het resoluut.

Koeien met veel melk en een goed exterieur zijn favoriet bij Herman en Raf. Om die te fokken maken ze gebruik van twee paringsprogramma's: het SAP en triple-A.

Margriet 32 (v. Knolltop Reckers Ace)
Levensproductie: 149.191 kg melk,
3,66 % vet, 2,94 % eiwit

komen overal vandaan. Uit Nederland staan Sinatra en Kirby op de lijst, uit Frankrijk Jesther en Nombreux, uit Italië Capri en Kendall, uit Amerika Dawson, Merchant en Emerson en voor roodbont Stadel. 'Met die stieren kunnen we koeien fokken waar we ergens mee kunnen komen en die de kost opbrengen', stelt Herman.

De Vlaamse veehouders maken er geen geheim van dat ze ook graag met hun koeien naar prijskampen gaan. Herman: 'Als je bezig bent met fokkerij vind ik dat bijna een "must". Je wilt toch weten waar je staat met je koeien?' Vooral met de roodbonte Freya (v. Lorka Magma) boeken ze succes. De met 87 punten ingeschreven koe pakte op de Belgische natio-

